

Helsingin Sanomat 3.4.2013

Mielipide

Nykyinen metsien käyttö ei ole ekologisesti kestävällä pohjalla

Tämän kevään biologian ylioppilaskirjoituskysymyksen sisältö on herättänyt keskustelun suomalaisesta metsänhoidosta (HS Kotimaa 24. 3.). Ylioppilaskokeen kysymyksessä todettiin, että tehometsänhoito yksipuolistaa metsiemme eliölajistoa. Joukko metsätalouden toimijoita oli tästä eri mieltä ja kirjelmöi ylioppilastutkintolautakunnalle esittäen oman näkemyksensä asiaan.

Metsätaloudella on keskeisin rooli metsäluonnon uhanalaisuuden aiheuttajana. Tutkimustiedon valossa on selvää, ettei nykyinen metsien käyttö ole ekologisesti kestävällä pohjalla eikä säilytä biologista monimuotoisuutta riittävästi.

Metsälajiston ja metsäluontotyyppien tila on erittäin huolestuttava. Metsissä elää 814 uhanalaista lajia, joista suurimman osan uhanalaisuuden syy on metsätalous. Näiden lisäksi uhanalaisuuden kynnyksellä, silmälläpidettävänä, on 776 metsälajia. Yli sata lajia on metsistämme jo hävinnyt.

Tutkijat ovat arvioineet, että noin 900 metsälajia on sukupuuttovelassa eli ne häviävät, jos niille sopivien elinympäristöjen määrä ei ratkaisevasti kasva. Metsäluontotyypeistä kaksi kolmasosaa on luokiteltu uhanalaisiksi joko määrän tai laadun muutosten perusteella.

Lahopuun määrä on yksi monimuotoisuuden kannalta keskeisimmistä metsän ominaispiirteistä. Luonnontilaisissa metsissä lahopuuta on metsätyypistä riippuen 20–120 kuutiota hehtaarilla, mutta Etelä-Suomen talousmetsissä vain kolme kuutiota hehtaarilla. Uhanalaisten lajien esiintymisen kynnyksarvona tutkijat ovat pitäneet vähintään 20 kuutiota hehtaarilla. Lahopuusta riippuvaisia lajeja Suomen metsissä elää noin 5 000, neljännes kaikista metsälajeistamme.

Lapin eteläpuolella metsistä on suojeltu vain kolme prosenttia, vaikka metsät ovat uhanalaisten lajien tärkein elinympäristö. Lisäksi Etelä-Suomen metsät ovat luontaisesti lajirikkaampia, eikä eteläistä lajistoa voida turvata suojelemalla metsiä pohjoisessa.

Metsätalouden harjoittamisella on siis äärimmäisen suuri vaikutus metsäluontomme tilaan. Siksi metsänhoitoa on kehitettävä ja suojelupinta-alaa on lisättävä selvästi nykyisestä. Metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamisen on oltava vahvasti mukana myös uudessa metsälaisissa.

Panu Kunttu
metsäasiantuntija
WWF Suomi

Petteri Tolvanen
ohjelmapäällikkö
WWF Suomi